

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Megyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilježeva (Zápolya) utca 1.

Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatal telefonszáma 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTANI NAPOK KIVÉTELEVEL

Vetiki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 25. szám.

Csütörtök, február 2.

Nemzetiségek.

Az opció határidejének lejártával a Vajdaság területén élő nemzetiségekre ráköszöntött az az idő, amikor az alkotmányban biztosított politikai jogok teljes élvezetében, sorsuknak irányítását a kezükbe vehetik és összhangzatban az állami fejlődés közös, nagy céljaival, saját politikai tevékenységük útját megszabhatják és törekvéseik megvalósításáért, világos és félre nem érthető program alapján, nyíltan sikra szállhatnak.

A politikai ébredésnek ily jelével a Vajdaság területén élő németiség most megjelent manifesztumában találkozunk. A németiség gondos és mindenre kiterjedő célkitűzés alapján, megkezdte a Vajdaságban élő testvéreinek politikai tömörítését, nyílt sisakkal kilép a közélet porondjára és hangos szóval, a nemzetiségi öntudat érces hangján, tesz hitvallomást arról, hogy a hü állampolgár becsületes szándékával, miként kívánja a jövőben sajátos nemzeti életét kiélni, hagyományos kulturáját továbbfejleszteni, gazdasági boldogulásának alapköveit lerakni.

A nemzetiségnek egységes politikai pariba való tömörítése elsősorban az államnak eminens érdeke, hiszen a mi demokrati-kus szellemben megalapozott államunk nemzetiségeinek törekvését csak úgy ismerheti meg, liberális törvényeit csak úgy viheti be az élet egészséges vérkeringésébe, ha ezek a törekvések egy zárt egységbe sorakozott, látható és élő politikai csoport vágya, kívánsága vagy joga gyanánt nyilatkoznak meg. De ugyanígy önmagával szemben elsőrangú kötelessége és vitális érdeke magának a nemzetiségi kisebbségnek is, hogy mélyen átérzve a honpolgári hűség hatalmas parancsszavát, egységes politikai falankszban megteremtse a maga kisebbségi életének, kulturális és gazdasági fejlődésének létfeltételeit.

A Vajdaság területén élő magyarságot is ez a politikai belátás irányítja. Az opció határideje lejárt és akik e joggal nem éltek, egyúttal bizonyosságot tettek arról, hogy életük sorsát elválaszthatatlanul ehhez a röghöz kötik, hogy munkájuk, verejtékük eredményét ennek az országnak közös oltárára kívánják elhelyezni. De egybeolvadva az SHS állam egész polgárságával, eddigi kulturájuk lélekben gyökeredző tradícióját meg akarják őrizni, sajátos gazdasági fellendülésüknek akadálytalan megvalósulását óhajtják és mint egyenrangú polgárok, saját életfeltételeik gyakorlati elérhetése érdekében, csakugy mint a közösség nagy céljainak megvalósításáért, részt kérnek az állam-építő munka minden ágazatából. Parlamentben és a helyi igazgatás szerveiben ott kívánja látni a magyarság saját szószólóit, kisebbségi érdekeik hivatott védelmezőit is. Állampolgári kötelességének tartja a magyarság, élni azokkal a jogokkal, amelyeket maga az állam, részére, mint az érzések eltérhetetlen szálaival

egymásra utalt kisebbség részére, biztosított.

A suboticei magyarság vasárnap tartott politikai értekezletén kimondotta a vajdasági magyarság önálló politikai párttá való szervezkedését és egyelőre hatvan tagból álló helyi szervezőbizottságot választott. Az első helyi szervezkedést a Vajdaság egész területén követni fogja a magyarság egységes politikai táborban való felsorakozása, ami az állam politikai életének egységes felgyógyulását, eddig tétlenül vesztelő nagy állampolgári csoportnak a közös építő munkába való örvendetes bekapcsolódását jelenti. A magára eszmélő magyarság kulturájának, politikai érettségének, szabadságtisztelő és a demokrácia eszméiért hevülő lelkületének kincseivel közeledik egyenlő jogu polgártársai közös politikai arénájára felé, abban a megingathatlan hitben, hogy a maga vágtá ösvényen törekvései, tiszta és becsületes szándékai az állam többi polgárai részéről megértéssel, bizalommal és méltánylással fognak találkozni.

Kereskedelmi szerződésünk Németországgal.

A skupstina mai ülése.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 31.

A mai nemzetgyűlést d. u. 5 órakor nyitotta meg dr. Ribár házelnök.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után interpellációkat terjesztettek elő. Ezek között Ivanity Momesiló radikális képviselő kérdést intéz a Ház elnökéhez, hogy a házszabályokat előkészítő bizottság miért nem fejezi be a működését, hogy a skupstina ezáltal házszabályokhoz jusson.

Dr. Ribár a kérdésre azt feleli, hogy a bizottság a házszabályok beterjesztésére február 10-ig halasztást kapott.

Áttérve a napirendre, dr. Sumenkovity Ilija előadó felolvassa a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződésre vonatkozó törvényjavaslatot és azt elfogadásra ajánlja. Egyben közli, hogy 10 képviselő által aláírt előterjesztés nyújtott be arra vonatkozólag, hogy vita nélkül szavazza meg a skup-

stina a törvényjavaslatot, a kereskedelmi miniszter pedig natalmazák fel, hogy léptesse életbe a szerződést.

Az azonban mégis vita fejlődött ki a törvényjavaslat körül.

Dr. Mehmed Spaho kereskedelemügyi miniszter ismerteti az SHS államnak Németországgal való kereskedelmi viszonyát és előadja, hogy államunk Németországgal a kereskedelem tekintetében szerződésen kívüli állapotban volt eddig és szükséges, hogy ezen az állapoton javítsunk.

A vitában különösen az ellenzék vett részt. A földműves-párt részéről Jovanovity Jóca, utána Divac szociáldemokrata és Brandner nemzeti szociálista beszéltek és kifejtették klubjaik álláspontját ebben a kérdésben.

A vita befejezése után a házelnök elrendelte a szavazást, melynek eredményeképpen a skupstina a Németországgal való kereskedelmi szerződést 156 szavazattal 14 szavazat ellenében elfogadta.

A görög trónörökös pár Beogradban.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 31.

György görög trónörökös és neje Erzsébet román hercegnő, fiukkal, Mihály herceggel tegnap este átutaztak Beogradon. Kíséretükben volt Károly román trónörökös és hitvese. A magas vendégeket a beogradi pályaudvaron Alexander király öfelsége és Pavle herceg, továbbá a görög követ és a követség személyzete fogadta. Öfelsége az udvari váróterembe kísérte vendégeit, ahol fél óra hosszat elbeszélgetett velük. A vonat indulása előtt a király virágcsokrot nyújtott át a görög trónörökös-párnak. Az udvari vonat ezután folytatta útját vége felé, Athén felé.

A vidovdani merénylet főtárgyalása.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 31.

A régens elleni merénylet bűnpörében tegnap délelőtt folytatták a főtárgyalást. Az első vádlott, akit kihallgattak, Sztankovity György volt. Az a gyanu ellene, hogy részt vett a titkos szervezetek ülésein és a kommunisták akciójában aktív szerepet játszott. Sztankovity tagadta a neki tulajdonított bűnököt és kijelentette, hogy nem is tud arról, hogy terrorszervezetek léteztek volna. Libis Klára vádlott jelentéktelen vallomása után több tanút hallgattak ki, akik a merénylet napján látták Szeityet Beogradban, másrészt meg közreműködtek a merénylet elfogatásában.

Február 2-án kezdődik a konklávé.

Róma, jan. 31.

A bibornokok február másodikán, a kitűzött időben megkezdik a konklávé. Andred argentinai bibornok-érsek tegnap Madridba érkezett, ahonnan tovább utazott Rómába, hogy résztvegyen a pápaválasztáson.

Összeesküvés Japánban

Berlin, jan. 31.

Tokióból jelentik: Japánban nagy összeesküvésnek jöttek a nyomára. Takahashi japán miniszterelnök ellen gyilkosságot kísérelt meg. A merénylet a tokiói rendőrség letartóztatta.

Beszélgetés Simons volt német külügyminiszterrel

Németország és Ausztria uniójáról.

A Torontál wieni szerkesztőségétől.

Wien, jan. 31.

Simons, a német birodalom volt külügyminisztere néhány nap óta Wienben tartózkodik, ahol a nemzetek jogegyenlőségéről előadást is tartott. Simons neve igazi történelmi jelentőségre tett szert a tavalyi német francia jóvátételi tárgyalások alkalmával. Minden újságolvasó előtt ismeretes kell hogy legyen az a titáni harc, amelyet Brüsszelben az ententedelgátusok ellen folytatott Németország érdekében. Simonsról irt akkor az egész világsajtó és benne látták a német birodalom predestinált vezérét. Simons azonban a francia delegátusok esőkönyössége miatt nem tudta megvalósítani teljes programját, ezért lemondott és visszavonul a birodalom ügyeinek vezetésétől. A „Torontál” wieni szerkesztője felhasználva a kiváló államférfiu itt-idejét, felkereste őt és kérdést intézett hozzá arról a problémáról, amely most ismét intenzíven foglalkoztatja Németország és Ausztria politikusait, a csatlakozás kérdéséről.

— Meggyőződésem szerint, hangzott a felelet, a csatlakozásnak meg kell történnie. Ausztria és Németország közös ellenségének tilalma csak átmeneti lehet, hiszen a békeszerződés is csak így mondja ki. Ha a német birodalmat fenyegetésekkel és Németausztriát ígéretekkel vissza is tudták riasztani a csatlakozástól, azért nem szabad, hogy a két országban pénzügyi, gazdasági vagy pártpolitikai okok miatt aggályok merüljenek fel a csatlakozás ügyében. Nem hiszem, hogy a két ország német népe ne kívánja az egyesülést, amely mindkét fél érdekében van. Sajnos, egyelőre nem lehet a két ország népe között a jogegyenlőséget biztosítani, hiszen most még egy nemzet vagyunk két államalakulatra felosztva, biznunk kell azonban abban, hogy nem sokára leomlanak a válaszfalak és a német nép egy államban egyesülhet. Ezt azonban a német nép csak akkor érheti el, ha nem a tulságosan széleskörű internacionalizmus irányában kellene orientálódni. Ildik, ahol a legkevesebb ellentétet találja. Ausztriának Németország és Németországnak Ausztria hiányában kellene orientálódni. Tegnap előadásomban, amelyet a kereskedelmi és iparkamara nagytermében tartottam, kifejttem, hogy törvények által arra kell törekedni, hogy a jogegyenlőséget a két állam között a lehetőség szerint biztosítsák. Ez a csatlakozás előfeltétele és igazi előkészítése. Ezen okfejtésemet a jelenvolt hallgatóság köréből olyan különböző pártállású politikuskok is helyeselték, mint a szociáldemokrata Hartmann Ludó egyetemi tanár Ausztria volt berlini követe és Klein Ferenc professzor a régi Ausztria volt igazságügyi minisztere.

Simons volt külügyminiszter nyilatkozata megvilágítja azt a tényt, hogy a csatlakozás eszméje, miként mi erre több ízben rámutattunk, nemcsak Ausztriában, de Németországban is mindinkább erősebb gyökereket vert.

Elhalasztják a genuai konferenciát.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Róma, jan. 31.

Jól informált politikai körökben komolyan számolnak azzal a lehetőséggel, hogy az entente külügyminiszterek párisi konferenciájának elhalasztása maga után vonja a genuai értekezlet elhalasztását.

A „Petit Parisien” szerint a konferenciát minden valószínűség szerint elhalasztják.

London, jan. 31.

Az „Observer” moszkvai külföldi tudósítója jelenti, hogy a genuai konferenciára kiküldött delegációk egyezményes szerződések megkötésére felhatalmazást kaptak. Csicserin az angol hagyomány diadalának mondotta, hogy Angolország a Szovjetországgal meg akar egyezni. A

szovjetkormányának a legforróbb vágya ezt a genuai konferencián megvalósítani. Azonban, ez egyúttal komoly veszélyt is rejt magában, mert Oroszország gazdasági leigázását is jelentheti, ha a gazdasági erőket egyesítik.

Konstantinápoly, jan. 31.

Törökország megbízott képviselője lépéseket tett a szövetségeseknél az irányban, hogy Törökország is meghívást kapjon a genuai konferenciára.

Washington, jan. 31.

Amerika, bár hivatalosan nem képviselteti magát Genuában, egész sereg szakértőt küld ki, akik mint nem hivatalos személyek vesznek részt a konferencián.

Angol kölcsön Ausztriának.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Wien, jan. 31.

Wienben most már bizonyosnak tartják, hogy Anglia megadja Ausztriának a kilátásba helyezett hitelt. Ausztria egyúttal azt reméli, hogy Amerika megszünteti a biztosított zálogjogot.

London, jan. 31.

Az osztrák kölcsön ügyében e héten döntenek.

Politikai körökben beszélnek, hogy az angol kormány azt is kiköti a kölcsön feltételül, hogy az osztrák hadsereget átszervezzék milicikatonasággá, mert az angol kormány az a meggyőződése, hogy Ausztria nem tud állandó hadsereget eltartani.

Uj bajok a vasut körül.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Beograd, jan. 31.

A nisi állomás főnöke tegnap értesítette a beogradi vasutigazgatóságot, hogy mivel a raktáron lévő szén teljesen elfogyott, kénytelen több vonat közlekedését megszüntetni és az árufelvételt megszüntetni.

Tilos a buzakivitel Romániából.

Beograd, jan. 31.

Bukarestből jelentik, hogy a kormány utasítása folytán a beszerzési bizottság Bukarestben rendeletet adott ki, melyben betiltotta a buza és kukorica kivitelét Románia területéről.

A régi Románia területén megszűnt a cenzura.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Bukarest, jan. 31.

A minisztertanács elhatározta, hogy csak a régi királyság területén teszi szabaddá a választási gyűléseket és hogy ugyanitt a napi- és időszaki-sajtót nem veti ezentul alá az előzetes cenzura kötelezettségének.

Február 16-án feloszlik a magyar nemzetgyűlés.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jan. 31.

Gaal Gaszton, a magyar nemzetgyűlés elnöke ismételtelen kijelentette, hogy február tizenhatodikával a nemzetgyűlést befejezettnek tekinti a maga részéről.

TÖZSDE

Január 31

Beograd. Valuták: Dollár 75 és egynegyed, Lira 3-43.

Devizák: London 327—, Páris 6-27, Zürich 15-05, Milano 3-42, Berlin 0-39, Bukarest 57 és egynegyed, Prága 1-49, Wien 1-04, Budapest 11-50.

Zürich. (Nyitás.) Berlin 255, Newyork 512, Milano 2335, Prága 995, Budapest 80, Zagreb 165, Bukarest 18, Varsó 18, Wien 19, bélyegzett 8.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 253, Newyork 513, London 2193,

Páris 4355, Milano 2342, Prága 990, Budapest 77, Zagreb 165, Wien 19, bélyegzett 8.

Budapest. (Nyitás.) Font 2800, Dollár 657—571, Lengyel márka 20-5, Márka 340—345, Lira 29 és ötnyelcad, Osztrák 9 és egynyolcad, Rubel 56, Lei 504—520, Szokol 1275—1298, Dinár 860—855, Wieni kifizetés 8 és háromnegyed.

Budapest. (Zárlat.) Font 2835, Dollár 668, Frank 5500, Lengyel márka 21, Márka 350, Lira 2975, Osztrák korona 9 és egynegyed, Rubel 55, Lei 517, Szokol 1290, Svájc 13000, Dinár 875, London 2875, Newyork 670, Berlin 345, Milano 2950, Páris 5475, Prága 1297-5, Zürich 13000, Wien 8 és háromnyolcad, Zagreb 220.

Nagy az iskolakerülés.

Megbüntetik a szülőket. — Másfél száz esetben pénzbírság.

Beeskerek, jan. 31.

A régi iskolakerülés statisztikája elbujhatna szégyenében, ha összehasonlitanánk a mostani óramulasztások kimutatásaival. Bár akkor inkább a szülő hanyagságán és a diák léhaságán mulott a rendetlen iskolalátogatás s jelenleg az élet ezernyi gondja nyomja a szülő és tanuló vállait egyaránt, másrészt meg a lehetetlen anyagi helyzet sokszor egyenesen kizárja még a legjobb akarat mellett is az iskolajárást, mégis megdöbbenünk az embert ezek az adatok.

Az óramulasztások nagy jelentőséggel bírnak, mert nemcsak hogy az illető tanulók előmenetelére károsak, hanem megakasztják a tanítás rendes menetét s így a többi tanulóra is kihatással vannak. Az iskolák amugy is túlrovid, az ünnepek megsokszorosodtak és a téli hónapokban alig-alig van tanítás, egyszer szünhiány, máskor meg járványok miatt kénytelenek kényszer-szünetet tartani. Ilyen körülmények között érthető, hogy minden percre szükség van s hogy minden elmulasztott óra elveszett érték, mely sokat nyom a latban.

Hogy a mindinkább terjedő óramulasztásoknak és iskolakerüléseknek elejét vegyék, a közoktatásügyi miniszter már régebben elrendelte, hogy mindazon szülőket, akiknek gyermekei indokolatlanul távol vannak az iskolától, büntesse meg az iskolaszék. Az iskolaszék felhívása folytán az elemi iskolai igazgatók, bizonyos időközönként bejelentik a mulasztásokat és az előadások meg nem jelent tanulók neveit a tanfelügyelőségnek, melynek utasítására az iskolaügyek városi referense, Keeskeméti Péter végrehajtó, beidézi a tanulók szüleit, jegyzőkönyvet vesz fel és felterjeszti az ügyet az iskolaszéknek s az itélkezik felettük. Az ítéletet azután elküldik Keeskemétiinek, aki a pénzbírságot behajtja.

A „Torontál” munkatársa kérdést intézett Keeskeméti Péterhez az iskolaügyek városi referenséhez az iskolamulasztásokra és a büntetésekre vonatkozólag. Keeskeméti a következő információt adta:

— A közoktatási miniszter rendelete értelmében már több mint egy hónapja működik az iskolamulasztásokat ellenőrző hivatal. Csaknem naponta lesznek beidéző a szülők, s ha valamilyen nyomós okkal nem tudják indokolni gyermekeik mulasztását, jegyzőkönyvet vesznek fel és felterjesztem az ügyet az iskolaszék elé. Az ítélet első esetben meglehetősen csekély, mindössze néhány dinár, legfeljebb tíz dinár, megismétlődésnél azonban már jelentősebb bírság alá esik. A város területén lakó szülők gyermekei ellen kevés a panasz. Eddig mindössze harminchat esetben láttam indokolatlan mulasztást fennforogni, annál gyakoribb azonban a külkerületeken. Különösen a III. külkerületen, melynek tanulói a muzslyai elemi iskolába járnak előadásra. Több mint száz szülő büntetett meg és közel harminc úgy vár befejezésre. A szülők leginkább azzal védekeznek, hogy nagy nyomorban élnek és képtelenek gyermekeiknek lábeblit és ruhát vásárolni, emiatt nem tudtak a hideg időben Muzslyára az iskolába menni.

A görög király lemondása.*A „Torontól” tudósítójának távirata.*

Páris, jan. 31.

A Konstantin görög király lemondásáról szóló híreket itteni politikai körökben a legnagyobb érdeklődéssel fogadják, mert mindaddig, amíg Konstantin uralkodik, semmiféle összeköttetés sem képzelhető el a görög udvarral.

A cseh szövölpar válsága.*A „Torontól” tudósítójának távirata.*

Berlin jan. 31.

A Berliner Tageblatt értesülése szerint, a cseh koronának folytonos emelkedése válságba sodorja az egész cseh szövölpart, miután a külföldi kereskedők a korona emelkedése miatt egymásután visszavonják eddigi megrendeléseiket. Baj az is, hogy a szokol emelkedése sem áll meg. A nagyobb vállalatok máris azzal számolnak, hogy az üzemetek be kell szüntetni.

Entente miniszterek tárgyalnak a keleti problémákról.*A „Torontól” tudósítójának távirata.*

Páris, jan. 31.

Mára várják Della Toretta márkis olasz és Curson lord angol pénzügyminiszter megérkezését, akik Poincaré elnöke alatt szerdán megkezdik a keleti kérdések megvitatását.

Összeesküvést fedeztek fel Kassán.*A „Torontól” tudósítójának távirata.*

Prága, jan. 31.

A kassai rendőrség szombaton letartóztatott harminc magyar embert, akiket azzal vádolnak, hogy irredenta összeesküvést szöttek az államrend ellen. A céljuk — állítólag — az volt, hogy a szlovénok felvidék keleti részét Csehszlovágtól elszakítsák. A cseh lapok híradásai szerint akciójukat úgy tervezték, hogy az egész magyar lakosság egyszerre fellázad. Első munkájuk az lett volna, hogy a vasutonalak megrongálásával, a katonai csapat-szállításokat lehetetlenné tegyék. A „Lidova Novini” tudni véli, hogy az akciót Magyarországból finanszírozták. A letartóztatottak között van Nagy, kassai rendőrkapitány, Spronger földbirtokos és a kassauifalusi plébános, akiknek letartóztatása alkalmával a lakosság megtámadta a rendőrséget. A nép és a csendőrség között szabályos harc fejlődött ki, amelyet csak akkor tudtak elnyomni, amikor száz lovasrendőr vonult ki Kassára.

Prága, jan. 31.

A Kassán történt elfogatásokról hivatalos kommuniké jelent meg, amely szerint az ügyészség katonai megbízottai tízennegy embert fogtak el, akik a mozgalom vezetőivel, Forgács volt őrnaggyal összeköttetésben voltak.

HIREK

Lapunk legközelebbi száma a Gyertyaszentelő boldogasszony ünnepnap miatt, pénteken, a rendes időben jelenik meg.

Pavle herceg Párisban. Beogradból jelenti tudósítónk: Pavle herceg tegnap este a Simplon-expresssel Párisba utazott, atyjának, Arzén hercegnek látogatására.

Új konzulátusok. Beogradból jelenti tudósítónk: A minisztertanács elhatározta, hogy konzulátusokat nyit a következő városokban: Belovce (Szlovénia), Pécs, Várna és Milano.

Egyházi zene. Csütörtökön, gyertyaszentelő ünnepén, a helybeli róm. kath. plébánia-templomban 10 órakor d. e. a gyertyaszentelésnél az egyházi énekar Weninger „Lumen ad revelationem gentium”-ját fogja énekelni. Misc: Polzezer-től, Offer-tórnura Frey Magdus Szeitz „Ave maris Stella”-ját fogja előadni.

A „Viktória” bálja. Február 11-én rendezi meg a „Viktória” sportegylet egyetlen bálját. A bál álarcos lesz, de a jelmez nem kötelező. Az egyesület felkérte az összes társaságokat a rendezésben való részvételre, dokumentálni akarván ezzel is az annyira óhajtott s ma már igazán nélkülözhetetlen sportbarátságot. A nagyszámu rendezőség mindent elkövet, hogy ez a bál eseménye legyen az idei farsangnak s visszavarázsolja a régi bálók gondatlan, vidám hangulatát. A bál zártkörű lesz, amennyiben oda csak meghívóval lehet belépni. A meghívókat még e hét folyamán szétküldi a rendezőség.

Értesítés. Ezennel tudomására hozzuk a nagyérdemű közönségnek, hogy a Szerb Korona-szálloda, étterem és kávéházat február 1-én átvevessük és annak nagyterméből a mai modern, legkényesebb igényeknek megfelelően teljesen újonnan átalakítottuk és a legközelebbi napokban a nagyérdemű közönség rendelkezésére boesítjuk. Elsőrendű francia konyha! Legjobb bel- és külföldi italok! Vállalunk bankettet, lakodalmat, bálakat, valamint havi abo-nenseket a legújanyosabb árak mellett. Egész éjjel nyitva. American Baar. Világvárosi hely. A legelőkelőbb közönség találkozóhelye, ahol a legválogatottabb szigoruan családi műsor mellett eredeti ameri-can-italok szolgálatnak fel. Előadás után tabarin és parkettáné reggelig. Naponta a most hazaérkezett és közkedvelt Bácz Péter zenekara hangversenyez. Az American Baar megnyitását külön hirdetés útján hozzuk a nagyérdemű közönség tudomására. Tisztelettel: Etablissement Paris igazgatósága.

A könyvnyomdászok társasestélye a Kaszinóban. A helybeli könyvnyomdászok február hó 19-én a Kaszinó éttermében műsorral egybekötve társasestélyt rendeznek, melyen mindenkit szívesen látnak. A műsor kezdete es e 8 órakor Betépdőj nines.

A Popova—Karakas hangverseny, amelyet a művészno betegsége miatt a rendezőség kénytelen volt elhalasztani, február 3-ikán este fél 9 órakor lesz a Kaszinóban.

Megkerült az eleméri Szent Erzsébet-szobor. Ez év elején az eleméri Pap-féle kastély kertjéből eltűnt egy terakotta Szent Erzsébet-szobor. A tulajdonos feljelentésére megindult a nyomozás, mindaddig azonban eredmény nélkül járt a csendőrség munkája. Tegnap aztán váratlanul megkerült az értékes szobor, a park egyik sarkában a földön hevert. A szobrot tegnap már vissza is helyezték eredeti helyére.

Az önkéntes tűzoltók zártkörű táncmulatsága ma este lesz a Kaszinóban. Ejjélfkor szépségverseny, világposta és serpentinesata. A zenét egy fuvós- és egy vonós-zenekar szolgáltatja. A bál tiszta jövedelmét a tűzoltók ruha-alapja javára fordítják.

Tizenhét éves korig terjesztik ki a tankötelezettséget Csehszlovákiában. Hiteles forrásból szerzett értesülések szerint a csehszlovák szocialista-párt indítványt terjesztett a pragai parlament elé, amely olyan törvény alkotását kívánja, hogy minden ifju, aki az elemi iskola négy osztályának elvégzése után nem igazolja, hogy ipari, kereskedelmi továbbképző, vagy pedig magasabb fokú középiskolát végez, meg további három évre, vagyis 17 éves koráig köteleztessék egy, e célra létesítendő különleges tanrendszerű nyilvános iskola látogatására. Ennek az új iskolának legfőbb célja a mindkét nembeli ifjuság testi fejlődésének és intelligenciá képzésének egészséges irányt szabni és különösen a szekszuálpedagógia legmodernebb módszereinek alkalmazásával a leányokat a házassáltre előkészíteni, az ifjakat pedig távoltartani az egészségteljes életől. A szocialisták, akiknek indítványára szüntették be Csehszlovákiában a nyilvános mulatókat és szabályozták a prostituciót a legszigorubb korlátozásokkal, még több hasonló intencióju törvényjavaslattal készülnek a parlament elé.

Herceg Ferenc képes hetilapjának, az Új Időknek 5. számába Csathó Kálmán Hadviselt kisasszonyok címmel írt cím.

Röly a kubizmusról tanulmányt, közli a szám Surányi Miklós elbeszélését. Nagy Andor józü parasztkomédiáját. „A végrendelet” címűt, Frederic Boutet izgalmas és érdekes novelláját, Dobosi Pécsi Mária új regényét és az elmúlt év legszenzációsabb könyvének, Pierre Benoit A Sóstó című regényének folytatását. Számos művészi és időszerű kép. Mühlbeck Károly elmés fejlődési, a szerkesztő üzenetei és szépségápolás népszerű rovatai teszik teljessé a gazdag szám tartalmát. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-ut 16. szám. Az előfizetési ár negyedévre 25, félévre 50 dinár, mely összeget a Magyar Általános Hitelbank fiókjánál Szabadka, lehet a kiadóhivatal címére átutalni.

Végrehajtás az utcán. Wienből jelentik: Néhány héttel ezelőtt Wallner János szobafestőt kellemlen incidens érte. Amint a lakásából kilépett az utcára, megállította két ur, akik végrehajtóknak mutatkoztak be és ott nyomban az utcán végrehajtást eszközöltek rajta. Elvették a pénztárcáját 400 koronányi tartalmával. Wallner nem akart ebbe belenyugodni, dulakodás támadt, melynek hevében a pénz csatákká tépődött. Az ügy a bíróság elé került, mely a renitens szobafestőt 2000 korona pénzbüntetésre, benajthatatlanság esetére pedig 48 órai elzárásra ítélte.

Atutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitételre kaphatók — a beogradai pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerék. — Telefon 43. és 47.

Boldog lesz-e az 1922-ik esztendő? Mit felelnek erre a kabalisták. Az 1921. esztendő számainak 1921. összege 13 volt, tehát szerencsétlen, 1922 összege 14. Ha a két utolsó számból kivonja az ember a két első számot (22-19), akkor 3 marad. Boldogságot ígérő szám. Ha a két belső számot (9+2) a két külső számmal (1+2) sokszorozzuk, akkor 33 jön ki. Két 3 egymás mellett szerencsét jelent, boldog lesz 1922 azért is, mert vasárnap kezdődött és vasárnap végződik. Nagyobb összhangot nem is lehetne elképzelni.

Andrássy és párthivel a választójogi javaslat ellen.

Budapest, jan. 31.

Andrássy gróf párthivei értekezletet tartottak, amelyen Windischgrätz, Beniczky, Szmeesányi, Friedrich, Dinich Viktor, Weisz Konrad, Pallavicini, Rakovszky, Ferdinánd Gyula és Homonay Tivadar vettek részt. A gyűlésen egyhangulag azt a határozatot hozták, hogy a választójogi törvényjavaslat ellen a legszelesebb harcot indítják meg.

Rendezik a magyar tisztviselők anyagi ügyeit.

Budapest, jan. 31.

A magyar többségi párt értekezletet tartott, amelyen Kállay pénzügyminiszter is résztvett.

A pénzügyminiszter az ülés után interjút adott egy újságírónak, akinek ezeket mondotta: Kedden benyújtom a nemzetgyűlésnek a tisztviselők illetményeinek egységesítéséről és rendezéséről szóló javaslatomat, amellyel kapcsolatban a létszámredukálásról is említést teszek. A rendkívüli segélyt száz százalékkal felemelem, a szükséges fedezetet a forgalmi adónak egy és fél százalékról háromra való felemelésével és a közigazgatási beadványok bélyegilletményeinek megdrágításával óhajtom megszerezni.

INTERNATIONAL BIOSKOP
AZ ORIENT-SZALLÓBAN.

Szerda, febr. 1. este 6 és fél 9 órakor

Lehováry herceg a tolvajok királya

Nagy detektiv-sláger 7 felv. — Főszerepben: Erna Morena és Konrad Weidt.

Csütörtökön délután fél 4, 6, este fél 9-kor

A három nagynéni.

Vigjáték 4 felvonásban. — Főszerepben: Lotte Neumann

Fél millió — pipere-cikkekre.

A virágzó szépségápolás. — 30 dínáros puder és kétszáz dínáros parfüm.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 31.

A szépitőszerek manapság a legkelendőbb árucikkek közé tartoznak. Ezt vásárolják ma a divathölgyek, a masamódleányok és barikasszonyok s még a vasárnapi kimenőre készülő eselédányok is gyakori vevői a különböző drogériáknak és illatszertárolóknak.

A magyarokat nagyon egyszerű. Sohasem virágzott még oly nagy arányokban a szépségápolás mint manapság. És ez természetesen is, mert a gondosan kiráspolyozott köröm éppenny az emberi szükségletek közé tartozik, mint a tiszta felek közé tartozik, mint a tiszta feleket mind tekintélyes összegbe kerülnek, könnyen fogalmat alkothatnak maguknak, milyen horribilis pénzeket fordítanak a nők kezük, hajuk és arcuk ápolására.

Igen nagy a forgalom a pipere-cikkeket árusító üzletekben is. A szakértők hozzávetőleges megállapítása szerint, legalább félmillió koronát adtak ki az elmúlt évben illatszerekre, festőkre, arckrémre, puderre és szappanra a beeskereki nők, tehát annyit, amennyibe ötvenhatvan nyomorgó ember eltartása kerülne egy éven át. És ezt a rengeteg összeget csak a házi szépségápoláshoz szükséges cikkekre költötték el.

A leginkább keresett pipere-cikk a puder és a parfüm. Hatalmas választék áll ezekből a nők rendelkezésére. Pudert öt-hat dinártól feljebb lehet kapni, a jobb gyártmányért azonban husz-háromé dinárt is elérnek.

A parfümök közül a kaliforniai mák és az indiai pipacs a legkedveltebbek. Ezek azonban csak elenyészően kis részét képezik a nagy választékban, mert nincs a növényvilágnak az a példánya, ami képviselve ne volna a parfümfajták között. Az árak itt is különbözők. Tíz dinártól feljebb, egészen két-háromszáz dinárig megy egy-egy kis üvegeske. A dekára való vásárlás sem sokkal gazdaságosabb. Érdekes, hogy a drágább gyártmányokra sokkal inkább akad vevő, mint az olcsóbbakra, ami azt mutatja, hogy a könnyelmű és tehetős emberek, még a rossz konjunktúra dacára sem vesztek ki teljesen.

Nagyon kapások a festőek is. Nem is oly régen bűn volt, ha valaki festette magát. Ma meg azt nézik le a divathölgyek, aki nem tart lépést ebben a tekintetben a divattal. A „divat” pedig az, hogy az arcbőr állandóan friss és üde legyen. És a természet mulasztásait ebben a tekintetben nagyon könnyű korrigálni. Csak egy kevéske festék, no meg egy kis gyakorlat és kezűgyesség kell hozzá. Ezzel azonban minden nő rendelkezik.

Bódító illat leng ma a korzózó nők után. Az illat édes, mákonyos; egy pillanatra elkábit. Ha másra nem is, arra feltétlenül jó, hogy legalább erre az egy pillanatra elfeledtesse velük a nyomor szagát, ami már régóta benne él ebben a városban.

Az osztrák pártok már veszekszenek az annektált Nyugatmagyarországgal miatt.

A szocialisták választási manővere a Burgenlandban.

A „Torontál” wieni szerkesztőségétől.

Wien, jan. 26.

Még néhány hete örvendhetnek a békeszerződés jóvoltából az osztrákok Nyugatmagyarország egy részének, már megindult az egész tartomány békéjét fenyegető dula-Lódás a voksokra éles osztrák pártok között. Mielőtt Nyugatmagyarország még Ausztria birtokába került, mikor még szükség volt arra, hogy az ottani lakosság jóindulatát maguknak megszerezzék, mindenféle jót, autonómiát és hasonló dolgokat ígértek a derék Burgenlandiaknak. Néhány hete még csak, hogy Nyugatmagyarország A) zónája népszavazás nélkül Ausztriához kerüljön, de az osztrák szociáldemokrata párt már is elfeledkezett ígéreteiről. Az osztrák szocialisták most azzal az ígérettel, hogy a Burgenland Sopron és vidéke nélkül amenny is eszükre, felakarják osztani Stájerország és Alsóausztria között, illetőleg északi részét Alsóausztriához, déli részét Stájerországhoz eszotolni. A szocialisták ugyanis csakhamar rájöttek, hogy a nyugatmagyarországi parasztek körében nincs sok keresnivalójuk. Ezért tehát a tartományt most fel akarják osztani, hogy ezáltal mégis valamiképpen biztosítsák pozíciójukat. Az erős szociáldemokrata többségű határmenti területeket a Burgenland egyes vidékeivel akarják kiegészíteni. Persze Nyugatmagyarország lakossága a terv miatt, amely időnek előtte kipattant, még jobban baragszik az osztrák szociáldemokratákra.

A nyugatmagyarországiak hangulatára jellemző a következő eset: A szociáldemokraták múlt vasárnap nagy gyűlést hívtettek Nagymartonban. A nagygyűlésre lerándult az egész bécsujhelyi pártvezetőség, míg díszszónoknak Renner Károly volt államtitkár jött le Wienből. A gyűlés délelőtt 11 órára a nagy kiterjedésű piacra volt összehívva. Az összehívók nagy agítációt fejtettek ki és Wienbe és Bécsujhelyre azt jelentették, hogy a népgyűlésen előreláthatólag annyi ember lesz, hogy egy részüknek a közeli Zsidó-utcában fiókgyűlést kell rendezni. Annál nagyobb volt a szocialisták és Renner exkauceillár meglepetése, mikor a népgyűlés kihirdetett időpontjában a rendezőkön kívül mindössze öt ember jelent meg. Természetesen a gyűlést nem lehetett megtartani. Eppen ezért elhalasztották délután két órára, amikor is sikerül: a küldöncöknek mintegy hetven bányamunkást, akik a határmenti bányákban dolgoznak, Nagymartonba terelni. Így legalább Renner és a többiek megtarthaták beszédeiket. Ez az eset élénken jellemzi „Mattersdorf” lakosságának az osztrákok iránt érzett „óriási rokonszenvét”.

A polgári pártok ebből és hasonló esetekből csakhamar belátták, hogy a szociáldemokraták követeléseit még jobban elidegenítik Nyugatmagyarország népét Ausztriától. Ezért most éles harcot kezdtek a szociáldemokraták ellen, akiket azzal vádolnak, hogy pártérdekből akarják

Burgenlandot kettétörni. A „Torontál” wieni szerkesztője beszélt a burgenlandi hármasharmányzótanács keresztényszocialista delegátusával, Franz Binderrel, aki a beszélgetés során igen kikelt a szociáldemokrata agitáció ellen és nem titkolta azon meggyőződését, hogy abban az esetben, ha Burgenlandnak a megígért autonómiát nem adják meg, úgy a tartomány egész lakosságának, még a legsovénobb nemeteknek is elfordul rokonszenvük Auszriától. Szemere Pál.

Egy angol detektiv-főnök Rasputin megöletéséről.

A német különbéke előkészítése miatt ölették meg a csodatevő szerzetest

Sir Basil Thomson, az angol titkosrendőrség főnöke, aki a háboru alatt Péterváron teljesített titkos diplomáciai szolgálatot, a „Times”-ben részletesen elmondja Rasputin megöletését. Tudvalevő, hogy Rasputint néhány hónappal az orosz forradalom kitörése előtt politikai okok miatt tették el láb alól, de meggyilkolásáról hiteles dolgokat nem tudott eddig a világ.

Sir Basil Thomsonnak a gyilkosság egyik szemtanúja beszélt el a szörnyű büntett lefolyását.

Sir Basil Thomson cikke szerint Rasputin, akinek döntő befolyása volt a cári udvarnál, rá akarta venni a cárt, hogy küssön különbéket Németországgal.

A békekötésnek 1917 január 1-én kellett volna megtörténnie. Ez a terv nem tért el az ententének összeesküvést szöttek tehát Rasputin ellen, néhány nappal az 1916. év karácsonya előtt. A cél az volt, hogy Rasputint eltegyék láb alól. Ez a feladat azonban rendkívül nehéz volt, mert Rasputint állandóan három detektivesoport őrizte: az egyikben orosz cári detektívek voltak, a másinak embereit néhány orosz bankár fizette, a harmadik detektivesapatot pedig a németek szervezték meg Rasputin védelmére.

A gyilkosság napján az esti órákban Rasputin ellátogatott Juszupov herceg házába. A gyilkosoknak tudomásuk volt arról a látogatásról és már vártak rá. Egyikük, aki a tett végrehajtására vállalkozott (ezt Thomson nem nevezi meg, de valószínű, hogy a két Juszupov-fivér egyike volt), a bejelentés után a földszinti ebédlőbe követte Rasputint, ahol megkínálta a vendéget egy pohár Madeira-borral.

A bor meg volt mérgezve; hogy a mérge hatásáról meggyőződjenek, előzőleg megkóstoltatták egy kutyával, (az orosz udvarokban mindig lebzsel néhány kutya) s az állat alighogy megízlelte a bort, azonnal felfordult.

Rasputin, aki hatalmas szervezeti és rettenetes erejű ember volt, ivott a megmérgezett borból, anélkül, hogy az ital csak a legkevésbé is

megártott volna neki. Mikor látta a gyilkos, hogy a mérge nem hat, semmi hatása, rejtetes zavarba jött; babonás ember hitére meg volt róla győződve, hogy a bűbájosságáról híres szerzetes a Sátán különös védelme alatt áll. Valami ürügygel kitérőlt az ebédlőből és felment az emeletre, ahol a társaság már várta a gyilkos merénylet eredményét. Mikor értesültek róla, hogy a mérge nem fog Rasputinon, revolvert nyomtak a kiszemelt gyilkosnak a kezébe és visszaküldték az ebédlőbe.

Mikor a gyilkos, kezében a revolverrel, visszatért az ebédlőbe, Rasputin kissé hanyatlólva ült a széknél és egyik könyökevel az asztalra támaszkodott. — Félzett rajta, hogy nem jól érzi magát. Majd hirtelen felkelt s a szoba egyik sarkában álló szentkép felé ment. Mikor a szentkép elé állott, a gyilkos hátulról rálépett három lépés távolságból. Rasputin felordított és hanyatesett.

A lövés zajára az egész társaság lerohant az emeletről. Orvos is volt kéznél, aki pár perc múlva megállapította, hogy Rasputin meghalt.

Az egész társaság visszavonult tanácskozái, hogy mi történtek a holttesttel. A társaság egyik tagjának eszébe jutott, hogy Rasputin, aki az ördöggel cimborál, nem olyan könnyen hal meg, mint más közönséges halandó. Visszament tehát az ebédlőbe, hogy meggyőződjék róla, meghalt-e Rasputin? Megtapogatta az ütőerőt, — már nem vert. Kigombolta a reverendáját és az ingét, hogy megnézzze, vajon a szíverése is eláll-e már és Rasputin e pillanatban felordított és torkon ragadta őt.

Rettenetes küzdelem támadt az óriási erejű szerzetes és a másik ember között; ez végre kiszabadult Rasputin karjaiból és kimenekült a szobából. Amint fel akart rohanni a lépcsőn, egy дума-képviselő jött vele szembe, akinek még három golyó volt a revolverében. Még nem is beszélhetek arról, hogy mi történt, amikor Rasputin is kíváncszorgott a szobából és kiment az udvarra. Itt már elhagyta az ereje és csak négykézláb mászott a havon. A дума-képviselő célba vette és három golyót röpített felé. Egy golyó a fejébe fúródott Rasputinak és egy pillanat alatt megölte.

Ebben a percben, amikor tanakodni kezdtek, hogy mit csináljanak a holttesttel, becsöngettek az utcáról. Egy rendőr az után meghalotta a lövéseket és amint ajtót nyitottak neki, kérdezősködni kezdett, hogy mi történt? Miért lövöldöznek? A hullá csak néhány lépésnyire volt a rendőrtől. Az a politikus, aki ajtót nyitott a rendőrnek, megnyugtatta őt azzal a mesével, hogy nagy vacsora van a házában, az egyik vendég becsipett s elkezdett lövöldözni. A rendőr ezt elhitte, hiedelmesen köszönt és továbbment.

De még be sem cipelték a hullát az udvarra, amikor a rendőr visszajött azzal, hogy neki jelentést kell

február 2.
rülés.
Másfél száz
jan. 31.
szitkájá
a össze-
amulaz-
akkor
án és a
rendetlen
az élet
szülő és
másrész
zvet sok-
g a leg-
iskola-
az em-
jelentő-
ak hogy
éke ká-
a tani-
bbi ta-
Az is-
z ünne-
téli hó-
ás, egy-
járva-
nyser-
mények
percre
elmu-
ely so.
ő óra-
ilések-
ásügyi
ndelte,
kiknek
távol
e meg
felhi-
igaz-
beje-
lőadá-
ok ne-
lynek
városi
végre-
jegy-
zti az
télke-
an el-
pénz-
rdést
z, az
ez az
teté-
éti a
ende-
egy-
lasz-
nem
ilök,
nem
mu-
fel-
ola-
neg-
ány
gis-
ke-
bel-
el-
nd-
in-
ni,
ke-
ke-
yai
ra
eg
je-
vé-
an
ek
tt
e

irnia az esetről, mondják el tehát híven, hogy mi történt? A gyilkos úgy érezte, hogy már veszve van, elsápadt és így szólt:

— Igen, megöltük Rasputint!

A rendőr csak bámult, de a másik politikus nem vesztette el a fejét:

— Ugyan ne hallgasson rá, — szólt a rendőrnek, — hiszen látja, hogy milyen részeg! Az imént, amikor a kutyát lelőtte, azt mondtam neki, hogy milyen kár, hogy nem Rasputint lőtte le s most azt képzeli, hogy csakugyan Rasputint lőtte le és nem a kutyát.

A rendőr ebbe is belenyugodott, feljegyzett egy pár szót a noteszébe és aztán elment.

Juszupov herceg vendégei, akiket a rendőr visszatérése nagyon nyugtalanított, gyorsan befogtak egy számba, a holttestet elvitték a külvárosba a Nevához s a hidról ledobták a folyó jégpáncéljára. Ott találták meg Rasputin holttestét három nappal a gyilkosság után, — de a gyilkosokat soha nem merete keresni senki, egyszerűen a „nép-hangulat” terhére irták a gyilkosságot.

Selyemkalapokban a legkülönlegesebb modellek érkeztek!

Alakításokat gyorsan és bármilyen kivitelben készítenek. — Ruhák, nonjavak, bluzok és szvettergarmiturák általában dus választékban. — 180

Aszlányi Julia kalap és női divatterem, Némányi u. 7. sz. Tunner-féle ház.

Hirdetmény.

Az igazságügyi miniszter ur C. 423. számú, folyó évi január hó 22-én kelt döntése értelmében az Altr-istička Banka Rogendorf, (Bánát) lefoglalt birtokán folyó évi február 14-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen eladásra kerül 17 ökör, 13 tehén, 10 bárány, 2 nőtény-dísznő és 22 hizlalt malac

Az eladás a vevővel szemben azonnal érvényes az államra nézve a miniszter ur jóváhagyása után.

158 D. Tocki, áll. biztos.

Veszek üres, használt, egyiteres **palackokat.**

KOHN IGNÁC
bor- és szeszáranyagkereskedő
120 Veliki Beeskerek, nagyhid mellett

Minden törött vas- és fémalkatrészen

autogénhegesztést vállal

Dimitrievics és Küffer
mechanikusok Vel. Beeskerek
Miletityeva (Temesvári) u. 18.

Egy bánáti közép nagyságu műmalom hosszabb gyakorlattal bíró megbízható

főmolnárt

keres mielőbbi belépésre, aki a magas-
valamint a vármórlésben teljesen jártas.
162

Ajánlatok „Megbízható” jellegre a „Torontál” kiadóhivatalába kéretnek.

Édes narancs
Kristálycukor
Süveg- és kockacukor
Szép fehér örölsó
Hordós és ládás petróleum
80%-os ecetsav
Ammoniakszóda
Lekvár és szilva

és minden egyéb cikk jutányos árban kapható
özv. Guttmann Jakabné és Fiai-nál.

Bécsi gázkoksz. darabosszén

valamint 108
elsőrendű Montana kovácszszen

érkezett helybeli raktáramra és további mennyiségek utban vannak.

Nagyban és kicsinyben árusítom.

HERCOG GYULÁ

szén- és tüzfakereskedése Vel. Beeskerek,
Skerliceva (Városház) utca 2. szám.

Interurban telefonszám 85.

Eladó motorekék

raktárról azonnali szállításra 1 darab teljesen új eredeti 80 lóerős

W. D motoreke,

1 darab alig használt és 1 darab új 80 lóerős eredeti

„Stuck” motoreke

Torontáli Mezőgazdasági Gépipar, Vas- és Fémipar Részvénytársaság Vel. Beeskerek.
155 Miletityeva (Temesvári) u. 10.

Nagymennyiségű dupla rafinált

fehér petróleum

érkezett, nagyban és kicsinyben legolcsóbb árban kapható
a **SRPSKA POLJOPRIVREDNA BANKA D. D.** nál
Telefon 212. Vel. Beeskerek. Telefon 212

Fakereskedőknek

nagybani behozatal erdélyi deszka vagonkételekben Zsombolyán át, hajótételekben Orsova és Galacón át.

Asztalos- és építőáru, stafil, lécs és épületfa dimenziósfa,

az általánosan ismert

95 **GRASSL, SCHENK** wieni cég palotailvai termelésből.

Tessék ajánlatot kérni a cég S. H. S. képviselőjétől:

Spitzer József fakereskedő Veliki Kikindán.

Szövetek és bélés

óriási választékban nagyban alábbi cégnél:

Adler & Büchler

ZAGREB, Peradovičeva ulica 2.
Telefon 26-56. Sürgőnycim: Štofova.

Fűszer- és vegyesárúkeres-

kedés házzal együtt

szabadkézből eladó

Bővebbet: 151

BOHN JÓZSEF kereskedő
Veliki Beeskerek, Lenauova (Lenau) utca.

2 darab 4 osztályu

álló siksza

Hecht és Stierschneider-féle gyártmány kifogástalan állapotban, üzemnagyo-bítás miatt olcsón eladó. — Üzemben látható minden munkanap — 177
Paromlin Gizella Virovitiča.

Egy elismert jóforgalmu

péküzlet házzal együtt,

amely a piactér mellett van, elköl-tőzés miatt örökáron eladó. 176
Bővebbet a ház tulajdonosánál:

Szaib J. Debeljača. (Torontálvásárhely).

Egy jó

bognársegéd

felvétetik 179

Bering Györgynél
Knez Miletina (Nicky) utca 4. Veliki Beeskerek.

Jótállás a biztos ered-ményért

Reiter Oszkár

vel beeskereki ny. főkapitány és fajbaromfi tenyésztőnek nagyszerű találmánya a 2487

Patkánin

patkányirtó-szer, (nem mérég) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmul minden más irtószert.
1 doboz ára 12 1/2 dinár

mely elegendő körülbelül 80 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismer-tető prospektust kérésre ingyen küld a PATKÁNIN-gyár egyedüli elárúsítója a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság Veliki Beeskereken. — Megrendelésnél az összeg előzetes beküldését kérjük.

Eladó ház
Debeljačán

a piactéren, új, modern sarokház, összes melléképítményekkel; alkalmas üzletnek, kávéháznak, banknak is.
OLASZ PAL 687. szám. 159

SENTÁN és vidékén HIRDE-TÉSEKET a „TORONTAL” részére felvesz

IFJ. DÉNES JÓZSEF, Senta.

